

ใบความรู้ที่ ๑ เรื่อง การอ่านสรุปเรื่อง
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง วิจัยคุณค่าภาษาพาเพลิน
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง การอ่านสรุปเรื่อง ภาษาจรรโลงใจ
รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๕๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

การอ่านสรุปเรื่อง

การอ่านสรุปเรื่อง เป็นการสรุปแนวคิดหลักหรือประเด็นสำคัญของเรื่อง จากการฟังหรือการอ่าน แล้วถ่ายทอดให้ผู้อื่นเข้าใจ ดังนั้นจึงจะต้องเก็บสำคัญของเรื่อง แล้วนำมาเขียนเรียบเรียงใหม่เพื่อให้ง่ายต่อการเข้าใจ

เทคนิคการสรุปเรื่อง

เนื้อหาและงานเขียนแต่ละประเภทมีวิธีการที่แตกต่างกันไปในรายละเอียดปลีกย่อยแต่หลักการและขั้นตอนในภาพรวมมีความคล้ายคลึงกัน ดังนี้

๑. อ่านหรือฟังเรื่องราวให้เข้าใจทั้งหมดอย่างน้อย ๒ เที่ยว เพื่อให้เข้าใจว่าเรื่องที่อ่านเกี่ยวข้องกับ “ใคร อะไร ที่ไหน เมื่อไหร่ อย่างไร ผลเป็นอย่างไร”

๒. พิจารณาประเภทของสาร/ประเภทของงานเขียน

๓. พิจารณาวัตถุประสงค์ของเรื่อง/งานเขียน เพื่อสร้างกรอบประเด็นเนื้อหา

๔. ค้นหาประเด็นเรื่องจากชื่อเรื่อง หรือจากย่อหน้า

๕. ค้นหาหัวข้อย่อยจากแต่ละย่อหน้า

๖. ค้นหาใจความสำคัญตามหัวข้อย่อยให้ถูกต้องและครบถ้วน

๗. หากใจความสำคัญยังไม่ชัดเจน อาจจำเป็นต้องสรุปประเด็นจากเนื้อเรื่องย่อย

๘. จัดเรียงประเด็นความคิด และลำดับเรื่องราว ด้วยภาษาของตนเอง

๙. เรียบเรียงเขียนด้วยเป็นภาษาเขียน ใช้คำที่สั้น เข้าใจง่าย และได้ใจความ ไม่ควรใช้คำย่อ

๑๐. อ่านทบทวนและขีดเกลาภาษาให้สละสลวย

ตัวอย่างที่ ๑

หลังฤดูเก็บเกี่ยว เกษตรกรมักปลูกพืชอายุสั้นและทนแล้ง พืชที่เหมาะสมได้แก่ ถั่วเขียว ถั่วปลูก ถั่วเขียวโดยวิธีหว่านจะมีปัญหามาก เพราะมีหญ้าขึ้นแข่งกับต้น ถั่วเขียว จึงยากต่อการกำจัดต้นหญ้า ทำให้ได้ผลผลิตต่ำ

วิธีการสรุปความ

ใคร	- เกษตรกร
ทำอะไร	- ปลูกถั่วเขียว
เมื่อไร	- หลังฤดูเก็บเกี่ยว
อย่างไร	- ใช้วิธีหว่าน
ผลเป็นอย่างไร	- หญ้าขึ้นแข่ง ได้ผลผลิตต่ำ

สรุปความได้ว่า

เกษตรกรปลูกถั่วเขียว หลังฤดูเก็บเกี่ยว ถ้าใช้วิธีหว่านทำให้หญ้าขึ้นแข่ง ได้ผลผลิตต่ำ